

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 12 kwietnia 2023 r.

ZPS.I.431.15.2023.JK

**Pani
Klaudia Tkaczyk
Dyrektor Miejsko-Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Dobrodzieniu
Plac Wolności 1
46-380 Dobrodzień**

Sprawozdanie z kontroli

I. Dane identyfikacyjne kontroli

1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrodzieniu
Plac Wolności 1, 46-380 Dobrodzień

2. Podstawa prawna podjęcia kontroli:

art. 28. ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz.190), w związku z art. 31 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 581) oraz w związku z art. 16 ust. 1 i 2 oraz art. 51 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

3. Zakres kontroli:

- 1) **przedmiot kontroli:** realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹ w związku ze skargą Pana B.K. z dnia 7.03.2023 r. (data wpływu do OUW: 16.03.2023 r.);
- 2) **okres objęty kontrolą:** od 28.10.2022 r. do 4.04.2023 r.

4. Rodzaj kontroli: doraźna.

¹ Nazywana dalej „ustawą”.

5. Tryb kontroli: uproszczony.

6. Termin kontroli: 4.04.2023 r.

7. Skład zespołu kontrolnego:

- **Jakub Krajewski** – inspektor wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu – kierownik zespołu kontrolnego;
- **Mariola Puda** – inspektor wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Zdrowia Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu.

8. Kierownik jednostki kontrolowanej:

Klaudia Tkaczyk – Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrodzieniu, pełniąca tę funkcję od dnia 1.08.1990 r.

9. Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej, pod poz. nr 1/2023.

II. Ocena działalności jednostki kontrolowanej i opis ustalonego stanu faktycznego

Realizację zadania w kontrolowanym zakresie ocenia się **pozytywnie**. Niniejszą ocenę uzasadniają ustalenia kontroli.

1. Ustalenia kontroli

W dniu 16 marca 2023 r. do Wojewody Opolskiego wpłynęła skarga Pana B.K. na działalność Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrodzieniu² w przedmiocie nieprawidłowego prowadzenia postępowania w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego na rzecz dwójki jego dzieci. Z treści skargi wynika, że zarzuty skarżącego dotyczą braku merytorycznych odpowiedzi i pouczeń w skierowanych do niego pismach oraz nieprzesłanie przez MGOPS w Dobrodzieniu karty rozliczeń i informacji o wysokości kwot przekazanych na rzecz małoletnich uprawnionych.

Z uwagi na treść podniesionych zarzutów, podjęto decyzję o przeprowadzeniu kontroli doraźnej w MGOPS w Dobrodzieniu, której przedmiotem była realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do

² Nazywany dalej „MGOPS w Dobrodzieniu”.

alimentów w zakresie prawidłowości działań podejmowanych przez kontrolowaną jednostkę w stosunku do skarżącego oraz członków jego rodziny.

W trakcie kontroli zespół kontrolny podjął decyzję o weryfikacji akt sprawy zakończonej decyzją nr OPS-ŚR.530.34.2022 z dnia 17.11.2022 r., mocą której Burmistrz Dobrodzienia przyznał świadczenia z funduszu alimentacyjnego na rzecz dwójki małoletnich dzieci skarżącego. Ponadto weryfikacji poddano akta postępowania względem dłużnika alimentacyjnego, którym jest skarżący.

2. Prawidłowość postępowania w przedmiocie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego na rzecz małoletnich uprawnionych

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego.

W dniu 28 października 2022 r. przedstawicielka ustawowa dwójki małoletnich dzieci skarżącego złożyła w MGOPS w Dobrodzieniu wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na rzecz uprawnionych. Do wniosku załączone zostały zeznania o wysokości dochodu osiągniętego przez przedstawicielkę ustawową małoletnich w roku 2021, oświadczenia o dochodach niepodlegających opodatkowaniu dotyczące osób uprawnionych, wyrok z dnia 14 września 2017 r. zasądający alimenty oraz zmieniający go w zakresie wysokości alimentów wyrok z dnia 5 czerwca 2018 r. wraz z klauzulą wykonalności z dnia 8 czerwca 2018 r. Ponadto w dniu 17 listopada 2022 r. przedstawicielka ustawowa małoletnich uprawnionych do świadczeń przedłożyła do akt sprawy zaświadczenie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Lublińcu z dnia 9 listopada 2022 r. o bezskuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych.

Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Natomiast zgodnie z ustępem 2 tego artykułu świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł, zwaloryzowanej zgodnie z ust. 2c–2f tego przepisu. Organ prowadzący postępowanie przeprowadził w sprawie postępowanie dowodowe, w ramach którego zweryfikował wiek osób uprawnionych, jak

również ustalił, że miesięczny dochód na jednego członka rodziny u osób uprawnionych nie przekracza kryterium dochodowego określonego w art. 9 ust. 2 ustawy.

Decyzją z dnia 17 listopada 2022 r. Burmistrz Dobrodzienia przyznał świadczenia z funduszu alimentacyjnego na rzecz uprawnionych w kwotach po 500,00 zł miesięcznie na okres od 1.10.2022 r. do 30.09.2023 r. Decyzja zawiera wszystkie części składowe wymienione w art. 107 § 1 k.p.a. Wysokość przyznanych świadczeń nie budzi zastrzeżeń, ponieważ zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł. Z treści wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 5 czerwca 2018 r. wynika, że kwoty bieżąco ustalonych alimentów na rzecz uprawnionych wynoszą odpowiednio 800 i 700 zł miesięcznie.

Jak wynika z powyższego, przyznanie przez organ właściwy świadczeń z funduszu alimentacyjnego na rzecz uprawnionych decyzją nr OPS-ŚR.530.34.2022 z dnia 17.11.2022 r. było w pełni zasadne, ponieważ przedstawicielka ustawowa małoletnich uprawnionych złożyła prawidłowo wypełniony wniosek oraz przedłożyła dokumenty niezbędne celem ustalenia prawa do świadczeń. W toku postępowania dowodowego organ poprawnie ustalił miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na jej jednego członka, który kwalifikuje uprawnionych do otrzymywania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

3. Prawidłowość postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego

W związku z przyznaniem osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego, MGOPS w Dobrodzieniu, działając jako organ właściwy wierzyciela, w dniu 18.11.2022 r. wystąpił na podstawie art. 3 ust. 5 pkt 2 ustawy do organu właściwego dłużnika z wnioskiem o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. W odpowiedzi z dnia 8.12.2022 r. organ właściwy dłużnika wskazał, że wezwał dłużnika alimentacyjnego do osobistego stawiennictwa w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania od niego oświadczenia majątkowego. Wezwanie to zostało dłużnikowi prawidłowo doręczone, jednakże na dzień sporządzania odpowiedzi na wniosek dłużnik nie stawiał się na wywiad alimentacyjny. Organ właściwy dłużnika poinformował jednocześnie organ właściwy wierzyciela o tym, że w mocy pozostaje decyzja uznająca dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, w rezultacie czego nie podejmuje się względem niego dalszych działań.

Ponadto organ właściwy wierzyciela w dniu 18.11.2022 r. skierował do dłużnika alimentacyjnego pismo, w którym został poinformowany o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego na rzecz osób uprawnionych, o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacanych osobom uprawnionym oraz o aktualnej wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, co stanowi realizację obowiązku wynikającego z art. 27 ust. 7 pkt 1 i 3 ustawy. Wskazane pismo zostało doręczone dłużnikowi alimentacyjnemu w dniu 25.11.2022 r.

W dniu 24.01.2023 r. dłużnik alimentacyjny skierował do organu właściwego wierzyciela pismo, w którym wniósł o cofnięcie świadczeń z funduszu alimentacyjnego przyznanych na dwójkę jego małoletnich dzieci. Żądanie to uzasadniał okolicznością, że od października 2022 r. regularnie płaci alimenty. Ponadto dłużnik alimentacyjny stwierdził, że przedstawicielka ustawowa małoletnich uprawnionych została przez niego poinformowana o woli dobrowolnego uiszczenia należności alimentacyjnych w dniu 4.11.2022 r. na rozprawie przed sądem. W odpowiedzi z dnia 25.01.2023 r. organ właściwy wierzyciela wskazał, że nie ma on podstaw do podjęcia wnioskowanego działania, ponieważ decyzja przyznająca świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym została wydana na podstawie przedłożonego przez wnioskodawczynię zaświadczenia o bezskuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych. We wskazanym wyżej piśmie organ wyczerpująco opisał możliwe czynności, jakie może podjąć dłużnik alimentacyjny przed innymi organami, jak również poinformował o możliwości polubownego rozwiązania sporu z przedstawicielką ustawową małoletnich uprawnionych w drodze mediacji.

Pismem z dnia 26.01.2023 r. dłużnik alimentacyjny zwrócił się do organu właściwego wierzyciela z prośbą o wyjaśnienie, w jaki sposób została naliczona kwota 4.000,00 zł, stanowiąca należność główną jego zadłużenia alimentacyjnego. W odpowiedzi z dnia 6.02.2023 r. organ właściwy wierzyciela wskazał, że kwota ta powstała z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres od października 2022 r. do stycznia 2023 r., jednocześnie przypominając, że dłużnik alimentacyjny został prawidłowo poinformowany pismem z dnia 18.11.2022 r. o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego na rzecz dwójki małoletnich uprawnionych w kwotach po 500,00 zł miesięcznie na okres od 1.10.2022 r. do 30.09.2023 r.

Pismem z dnia 10.03.2023 r. dłużnik alimentacyjny zwrócił się do organu właściwego wierzyciela z wnioskiem o uchylenie decyzji o zatrzymaniu mu prawa jazdy z uwagi na okoliczność, że przez ostatnie 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów. Pismo to wpłynęło do organu właściwego wierzyciela w dniu 20.03.2023 r. W dniu 21.03.2023 r. organ ten wysłał do wiadomości dłużnika alimentacyjnego zawiadomienie o przekazaniu wniosku według właściwości do organu właściwego dłużnika, które zawierało uzasadnienie faktyczne i prawne.

W kontrolowanym okresie organ właściwy wierzyciela podejmował również inne działania względem dłużnika alimentacyjnego – między innymi w dniu 23.01.2023 r. skierował do Komisariatu Policji w Dobrodzieniu zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa określonego w art. 209 § 1 k.k. Ponadto organ właściwy wierzyciela na żądanie uprawnionych organów udzielał im informacji o częściowych spłatach należności z funduszu alimentacyjnego przez dłużnika, jak również kwot wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na rzecz małoletnich uprawnionych.

4. Wnioski

W wyniku przeprowadzonej kontroli doraźnej stwierdzono, że kontrolowana jednostka prawidłowo przeprowadziła postępowanie w sprawie ustalenia świadczeń z funduszu alimentacyjnego na rzecz małoletnich uprawnionych będących dziećmi skarżącego, jak również w sposób prawidłowy podejmowała działania względem dłużnika alimentacyjnego (skarżącego).

Zarzuty podniesione przez skarżącego w skardze z dnia 7.03.2023 r. nie znalazły potwierdzenia w ustaleniach kontroli. Na każde z pism, które zostały wniesione przez skarżącego w związku ze sprawą MGOPS w Dobrodzieniu udzielił merytorycznej i wyczerpującej odpowiedzi. We wszystkich pismach, których charakter na to pozwalał, zawarte zostały pouczenia dotyczące możliwych dróg postępowania w sprawie. Brak jest zatem podstaw do stwierdzenia, że zarzuty podniesione w skardze zasługują na uwzględnienie.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości

Nie dotyczy.

IV. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej

Nie dotyczy.

V. Zgodnie z art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092 ze zm.), kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko. Przedstawienie stanowiska nie wstrzymuje realizacji ustaleń kontroli.

Z up. Wojewody Opolskiego

Mieczysław Wojtaszek

Dyrektor

Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej